

Lille, is dat niet die grauwe
industriestad waar je voorbijraast
richting het zuiden? Ten onrechte.
Want weg van de snelweg ontdek
je dat de grootste stad van Noord-
Frankrijk zich in 2004 met recht en
verve Culturele Hoofdstad van
Europa mag noemen.

TEKST: SANDER GROEN © FOTOGRAFIE: EMILE LUIDER

Lille is leuk

en... dé Europese cultstad van 2004

Hoe zit de stad in elkaar?

Bewandelbaar centrum

Voor drie eurodubbeltjes verkoopt de plaatselijke VVV een stadspatting, maar dat ding is onhandelbaar groot. Lille is tenslotte de vierde stad van Frankrijk. Met een beetje slim vouwen hou je het veel kleinere centrumkaartje over. Ruim voldoende voor het leeuwendeel van je verblijf in Lille.

Het onbetwiste hart van de stad is de Place du Général de Gaulle, in de volksmond ook wel Grand'Place. De enorme fontein op het plein is Lille's belangrijkste hangplek: we zien er jonge skaters, verliefde stelletjes en ouwe besjes met een biertje of een broodje in de hand. Aan de rand van het plein zetelt Europa's grootste boekhandel Le Furet du Nord, het bekende warenhuis Printemps ligt iets verderop en in het grote voetgangersgebied rond Grand'Place zijn de kroegjes, restaurants en terrassen ontelbaar. Ten noorden van het plein ligt *Vieux Lille*, de oude stad. Levensader van de wijk is de toepasselijke genaamde Rue de la Monnaie – naar verluidd de oudste straat van Lille – waar modehuizen

als Gucci, Prada en Louis Vuitton chique optrekjes vonden. De andere middeleeuwse kasseienstraatjes worden gevuld met boetiekjes en winkels.

Tegen het oude centrum ligt het door de Nederlandse architect Rem Koolhaas ontworpen nieuwe stadsdeel Euralille, met twee grote treinstations en een spuuglelijk, reusachtig winkelcentrum met ruim 130 winkels en warenhuizen. Met een paar comfortabele schoenen zijn Grand'Place, de oude stad en Euralille prima te voet te verkennen. Verder gelegen attracties als de rommelmarkt van Wazemmes, de botanische tuin Jardin des Plantes en het Musée d'Art Moderne bereik je gemakkelijk met de metro.

Grand'Place: de fontein is Lille's favoriete hangplek

1.	2.	3.
		4.
5.	6.	7.

Foto's vorige pagina

1. Patisserie Meert
2. Markt van Wazemmes
3. Grand'Place
4. Jardin Vauban
- 5 en 6. Palais des Beaux-Arts
7. Véhicule Automatique Léger

Ontdekt

Lille's mooiste groenstrook

Als het aan iets ontbreekt in Lille, is het groen. Des te aantrekkelijker lijkt die ene grote groene vlek op de stadspatting. Het veelbelovend klinkende *Bois de Boulogne*, langs de rivier en de Citadel. Dat moet prachtig zijn. Maar de schijn bedriegt. Het sneue bos is nagenoeg verlaten en ronduit saai. Langs de Champ de Mars lopen we teleurgesteld terug naar het centrum, maar dan zien we een weelderig park met gazons en fleurige bloemenperkjes. Dit is heel wat levendiger. Volgens de kaart heet deze groene vlek *Jardin Vauban*, een bordje verklaart dat het park uit de tijd van Napoleon III stamt. Barillet-Deschamps, de befaamde tuinarchitect uit Parijs, ontwierp het park in 1865 met veel gevoel voor drama. Lekker *over the top*, met kronkelpaadjes, een kitscherige nepdruipsteengrot en natuurlijk een megalomaan monument voor Monsieur De Gaulle. Op zonnige zondagmiddagen komt *tout Lille* hier picknicken.

Jardin Vauban ligt aan de Boulevard Vauban, bij de kruising met Boulevard de Liberté.

Hét evenement

Culturele Hoofdstad van Europa 2004

Het hele jaar is Lille, samen met het Italiaanse Genua, Culturele Hoofdstad van Europa. Met 'Metamorfose' als thema wordt heel de stad ingepakt, aangekleed en opgeleukt.

Een vrijwel oneindige lijst van installaties, exposities, concerten, festivals en evenementen vult het programma. Deels gratis toegankelijk, zoals de door kunstenaars en architecten *gemorfde* (in goed Nederlands: gemetamorfoseerde) stations, stadspoorten en pleinen. De stationshal van de TGV krijgt speciale verlichting, in hartje stad hangt een heel bos ondersteboven, op een verlaten perron probeert een kluitje robots de metro te nemen. Maar het is niet alleen *modernité* wat de klok slaat. Dit is ook het jaar van Rubens met een groots retrospectief in het Palais des Beaux-Arts, de grootste Rubens-expositie sinds 1977. Trouwens, er is ook muziek, ballet, opera, carnaval, straattheater, poëzie, film... Het onuitputtelijke programma staat keurig gerangschikt op www.lille2004.com.

Culturele Hoofdstad Tip 5

- 1 Voor klassieke-kunstadepten: het grootse **Rubens-retrospectief** in het Palais des Beaux-Arts. Data: 6 maart t/m 14 juni.
- 2 Voor dagdromers: de Dream Cube van de Antwerpse modegoeroe **Walter Van Beirendonck** op de binnenplaats van de Oude Beurs. Data: 6 maart t/m 8 augustus (ma-di gesl.)
- 3 Voor chauvinisten: de door de Nederlandse architect Lars Spuybroek met roestvrij staal beklede roodbakstenen textiefabriek (en de 'happenings' in het najaar van **Droog Design**). Data: 6 maart t/m 28 november
- 4 Voor festalijgers: de Lilloise versie van de Spaanse '**Fallas**', het traditionele hoge reuzen van papier-maché spectaculair in de fik gaan. Data: 3 en 4 april
- 5 Voor minima: Het **onderste-boven-bomen-bos** in hartje stad (helemaal gratis): er hangt letterlijk een bos-op-zijn-kop boven het winklend publiek. Data: eind april t/m eind juni

Palais des Beaux-Arts

Drie musea om niet te missen

© Lille telt 19 musea. Het klassieke **Palais des Beaux-Arts** is het op één na grootste en belangrijkste museum van Frankrijk, na het Louvre in Parijs. De vaste collectie bevat werken van o.m. Rubens, Van Gogh en Monet.

© In het nabijgelegen Villeneuve d'Ascq staat het **Musée d'Art Moderne**, een licht en ruim architectonisch pronkstuk waar de Picasso's en Miró's prachtig tot hun recht komen. Bereikbaar per metro, halte Pont-de-Bois.

© Het **Musée de l'Hospice Comtesse** is een voormalig leprozenhuis uit 1237. Vooral interessant vanwege de expositie over Vlaamse architectuur in Lille door de eeuwen heen. Delfts blauw in de keuken herinnert aan de tijd dat 'Rijsel' aan de Nederlanden toebehoorde.

Hét museum

Op audiëntie bij De Gaulle

Lille is trots op haar grote zonen. Pierre Degeyter componeerde er het socialistische lijslied de *Internationale* en de plaatselijke brouwers zijn Louis Pasteur nog steeds dankbaar omdat hij hier het pasteuriseren uitvond. Maar niemand werd groter dan Charles de Gaulle, die het schopte tot generaal, oorlogsheld en president. Hij wordt geëerd in het huis van zijn grootmoeder, waar De Gaulle in 1890 werd geboren. Nu doet het pand dienst als museum met een fototentoonstelling van 's mans heldhaftige le-

ven en paraferalia als zijn doopkleed en zwaard van de militaire academie. Je ziet zelfs de presidentiële limousine waarin de geliefde én gehate president in 1962 zat tijdens één van de zes (!) aanslagen op zijn leven. Frederick Forsyth schreef er de thriller *De dag van de Jakhals* over. Dat het een waar gebeurd verhaal is, bewijst de bewuste zwarte Citroën DS: de kogelgaten zitten er nog in.

Maison Natale du Général de Gaulle, 9 Rue Princesse. Let op: pas begin april gaat het gerenoveerde huis weer open.

De verbazing

Metro zonder bestuurder!

Niet vreemd opkijken wanneer de metro zonder bestuurder voor komt rijden. De VAL, *Véhicule Automatique Léger*, is de eerste volledig geautomatiseerde ondergrondse ter wereld. Er is geen personeel en zelfs geen bestuurder aan boord. De perrons zijn afgesloten van het spoor met een glazen wand, de binnenrazende metro stopt op miraculeuze wijze feilloos voor de ingebouwde schuifdeuren. Volautomatisch openen zowel de perrondeuren als de metrodeuren gelijktijdig. Natuurlijk is het systeem goed beveiligd en houdt op ieder station een legertje beamtben alles in de gaten. Toch voelt reizen met een spookchauffeur als een Groot Avontuur.

De VAL bestaat sinds 1983, heeft twee lijnen, 43 kilometer spoor en 47 stations.

Shopping

Winkelparadijs van Het Noorden

Lille is een winkelwalhalla. Haute couture en delicatessen vind je in de Rue de la Monnaie, voor betaalbare kleding van bekende winkelketens moet je naar Euralille en voor een papieren trouwjurk van een paar tientjes naar Tati. In een van de leukste winkelstraten, de Rue Esquermoise, zit hét smulpapenpaleis van Lille: Méert, patisserie sedert 1761. In 1839 werd de winkel weelderig uitgedost met spiegels, glas-in-lood, balkonnetjes en veel bladgouden tierelantijnen. Generaal De Gaulle bestelde er altijd zijn favoriete wafels. In al die tijd is er eigenlijk niets veranderd en staan de *Lillois* op zondagmiddag nog steeds in de rij voor de vermaarde gebakjes, suikerwerk, chocola en ijsjes. In de chique *salon de thé* achter de winkel is er keuze uit meer dan tachtig theespecialiteiten. Hip? Absoluut niet. Betaalbaar? Ook niet echt. Maar wel doen!

Winkeltips

- © **Le Furet du Nord, Grand'Place.** Trek een dag uit voor de grootste boekhandel van Europa: een half miljoen boeken op 8 km², oftewel 8 verdiepingen.
- © **Printemps, Place Rihour.** Designkleding, designgeurtjes en designstoelen: je vindt het in dit beroemde Franse warenhuis.
- © **Un Vrai Semblance, 3 Rue au Peternick.** Een 'echte' Cézanne, Monet of Renoir aan de muur? Monsieur Moisson schildert ze in zijn Atelier Un Vrai Semblance precies na. Ofwel, voor nog geen duizend euro je eigen Zonnebloemen van Van Gogh, niet van echt te onderscheiden.
- © **Wazemmes.** Bloemen en planten, kleding en schoenen, kanaries en kittens, antiek en ouwe meuk. En eten, veel eten. De deels overdekte markt van Wazemmes biedt het allemaal. Waar: Metrohalte Gambetta, op dinsdag-, donderdag- en zondagmorgen.

Ruim 1 miljoen inwoners **LILLE**

Place du Theatre

Top 7 Bezienswaardigheden

- 1 Grand'Place:** bewonder de godin hoog boven de fontein en schaaft een potje mee op de binnenplaats van de oude beurs.
- 2 Palais des Beaux-Arts:** een indrukwekkende vaste collectie en wisselende exposities.
- 3 Hôtel de Ville:** mooiste uitzicht vanaf de 104 meter hoge klokkentoren. (Beperkt geopend, info bij VVV.)
- 4 Vieux Lille:** shoppen en slenteren door middel-eeuwse kasseienstraatjes van de oude stad.
- 5 Notre Dame de la Treille:** een bizar bouwsel. 19de-eeuwse neogotische kathedraal waar een hippe 21ste-eeuwse wit-marmeren façade tegenaan werd gekwakt.
- 6 Citadelle van Vauban,** de meester vestingbouwer onder de Zonnekoning. Alleen te bezichtigen met Franstalige rondleiding. (Zondagen van mei tot augustus, info bij VVV.)
- 7 Euralille:** futuristisch nieuw stadsdeel van de wereldberoemde Nederlandse bouwmeester Rem Koolhaas.

Hoe bespaar je euro's?

- © **Bakker Paul** is een instituut in Frankrijk. De flamboyante broodjes – zoals La Faluche du Mareyeur met gerookte zalm – zijn lekker en betaalbaar, v.a. € 3.
- © De goedkoopste restaurants en terrassen vind je makkelijk: hoe meer studenten er zitten, des te goedkoper.
- © Koop geen dagkaart voor de metro (€ 3,35). Er zijn 2 metrolijnen die lang niet alle bezienswaardigheden aandoen. Lopen is meestal de beste manier.
- © **Van plan om veel Lille 2004-activiteiten te bezoeken?** Dan kan een passe-partout voor één of meerdere dagen voordelig uitpakken. Verkrijgbaar bij o.m. de VVV op Place Rihour; dagpas € 6 met o.a. korting op exposities en gratis openbaar vervoer.
- © Met de auto naar Lille? Parkeer gratis op Champ de Mars. Het centrum ligt op loopafstand.

Centre Commercial, Euralille

Lille Praktisch

HOE KOM JE ER?

Auto: Afstand vanaf Utrecht 252 km. Gemiddelde rijtijd 2,5 uur.
Trein: retour Utrecht-Lille (via Antwerpen-Berchem) v.a. € 86, reistijd ca. 4,5 uur. Info: www.ns.nl
 Lille is aangesloten op het TGV-netwerk, maar de Thalys uit Amsterdam stopt er niet. De Eurostar, de Kanaaltrein naar Londen, vertrekt er wel.

GEORGANISEERDE REIZEN

Drie reisorganisaties hebben '3=2' aanbiedingen: 3 nachten boeken is 2 nachten betalen, mits aankomst op vrijdag. Met eigen vervoer kost een lang weekend voor twee personen bij Frantour € 188 (0346-584888; www.frantour.nl), bij Oad Reizen € 176 (www.oad.nl) en bij Vrij Uit € 164 (www.vrijuit.nl). Verplichte aankomst op vrijdag, 2-pk, 3-sterrenhotel, incl. ontbijt, voorjaar 2004.

ACCOMMODATIE

Luxe: Carlton**** 2-pk v.a. € 140 (3, rue de Paris, tel. 0033-320 133 313). Middenklasse: **Grand Hôtel**

Bellevue***, v.a. € 110, uitzicht op Grand'Place € 10 extra (5, Rue Jean Roisin, tel. 0033-320 574 564, www.bestwestern.com). Eenvoudig: **Hôtel Brueghel****, v.a. € 71 (5, Parvis Saint-Maurice, tel. 0033-320 060 669, www.hotelbrueghel.com).
Budget: Première Classe, v.a. € 50 (17, Place des Reignaux, tel. 0033-328 365 110, www.premiere-classe.fr). **Mister Bed** v.a. € 28 (57, Rue de Béthune, tel. 0033-320 12 96 96, www.misterbed.fr).

METRO

De VAL, zoals de metro in Lille heet, bestaat sinds 1983. Er liggen

twee lijnen met in totaal 43 kilometer spoor en 47 stations.

REISGIDSEN

Uitgevers van Nederlandstalige reisgidsen hebben Lille nog niet ontdekt. Wel is er een handig Engelstalig gidsje: **Essential Lille** (imp. Nilsson & Lamm, € 8,80, ISBN 0-7495-2423-5). De lokale VVV verkoopt een nageaapte versie van hetzelfde gidsje in Frans en Engels getiteld **The Guide Book**. Met minder redactionele informatie en meer advertenties, maar wel gunstiger geprijsd: € 1.

INFORMATIE

Maison de la France, Prinsengracht 670, 1017 KX Amsterdam
 Tel. 0900-11 22 33 2 (€ 0,50 p/m)
 E-mail: info.nl@franceguide.com
 Internet: www.franceguide.com

INTERNET

www.lille2004.com ●●●●● Mooie en overzichtelijke site met alle informatie en het volledige programma van Lille 2004, Culturele Hoofdstad van Europa op een rijtje.
www.mairie-lille.fr ●●● De wat knullig vormgegeven site van de gemeente Lille. Die biedt wel toeristische informatie, maar in steenkolenengels.
www.charles-de-gaulle.org ●●●●● Alles over de grootste inwoner van Lille. Zijn biografie, levenswerk en talloze pittige uitspraken.
www.crt-nordpasdecalais.fr ●●●●● Officiële toeristische site van de streek Nord-Pas de Calais inclusief Lille. Deels Nederlandstalig.

Oordeel van de auteur

'Lille, zou je dat nou wel doen? Dat was de reactie van mijn vrienden toen ik vertelde wat mijn volgende bestemming was. Als ze al van de Noord-Franse stad gehoord hadden, kwamen ze steevast met associaties van grauwe industrie en immer rokende schoorstenen. Lille, daar rijd je zo snel mogelijk langs op weg naar het zonnige zuiden. Maar dat bleek een vergissing. Lille is leuk. Het is een mondaine, jonge stad waar ontzettend veel te beleven en te doen valt. En da's allemaal nog betaalbaar ook.'

PLUS: ● Bomvolle activiteiten-agenda tijdens Lille 2004 ● Jonge, frisse stad ● Voor elk wat wils: shoppen, sightseeing, eten, cultuur, relaxen, uitgaan
MIN: ● Men is toerisme nog niet helemaal gewend, waardoor fotograferen soms lastig is ● Sommige must-sees (zoals de Citadelle) gesloten voor individuele toeristen.

Grand'Place

Lillois zijn terraszitters

Lille is een verbazingwekkend jonge stad. Bijna de helft van de één miljoen inwoners is jonger dan 25, waaronder maar liefst 100.000 universiteitsstudenten. Meestal domineren 40-plussers restaurants en terrassen, in Lille zitten ze bomvol twintigers en dertigers. Positieve bijwerking is dat de prijzen op de kaart prettig zijn, want studenten hebben nu eenmaal weinig te besteden. Al voor enkele euro's hap je een bord mosselen met friet weg. Bij voorkeur buiten, want de Lillois zijn notoire terraszitters.

Uitgaanstips

- Ook als het om eten en drinken gaat, zit je op het Grand'Place en de aangrenzende Place Rihour goed. Bij **brasserie Flore** kun je terecht voor de dagelijkse portie moules-frites voor zo'n € 7.
- Het stukje Rue Masséna dat langs Les Halles loopt, wordt ook wel de 'straat van de grote dorst' genoemd. Kroegen met namen als **La Boucherie** en **Le Banana's** zitten hier met tientallen op een rij en studenten komen uit heel Lille hier hun Grote Dorst lessen.
- In Lille's loungebars gaat het er rustiger aan toe: in **Le Rouge** (8 Place Saint-André) en **Le Lounge Café** (21 Rue Royale) wordt reuze stijlvol aan champagnecocktails genipt.
- De meeste nachtclubs van Lille liggen net buiten het centrum, maar het aanbod is zo ruim dat er ook leuke plekken zijn voor de oudere nachtbraker. In trendy **Duke's Club** (6-8 Rue Gosselet) is 25 bijvoorbeeld de minimumleeftijd.

REIZEN ARRANGEMENT 3 dagen Lille v.a. € 115 p.p.

Euralille, ontworpen door Rem Koolhaas

Met REIZEN Magazine kunt u zelf ontdekken hoe leuk Lille eigenlijk is. De grootste stad van Noord-Frankrijk mag zich een jaar lang Culturele Hoofdstad van Europa noemen. En niet voor niets, want Lille leeft!

Het hotel

Pharos Reizen heeft voor REIZEN Magazine een scherp geprijsd arrangement samengesteld. U overnacht in Hotel Comfort Opéra*** (28, Rue Anatole France). Dit hotel ligt in het centrum van Lille, tussen Vieux Lille en Place du Général de Gaulle. Het hart van de stad wordt gevormd door dit plein. Hier vind je restaurants, terrassen en kroegjes. Ten noorden van het plein ligt de oude binnenstad, met zijn middeleeuwse klinkerstraatjes. Tegen de oude stad aan ligt het nieuwe, door de Nederlandse architect Rem Koolhaas ontworpen, stadsdeel Euralille. Behalve het opvallende TGV-station staat hier een reusachtig winkelcentrum met 130 winkels en warenhuizen. Verder is de stad rijk aan botanische tuinen, bekende modehuizen, heel veel betaalbare restaurantjes en cafés, 19 musea en de grootste boekhandel van Europa.

Vertrek: dagelijks van 1 april tot 1 oktober 2004

Arrangementsprijs v.a. € 115 p.p., inclusief

- 2 overnachtingen incl. ontbijtbuffet
- welkomstdrankje
- 2 dagen Lille City-pas

Exclusief

Vervoer Nederland-Lille, reis- en/of annuleringsverzekering

Boeking en informatie: Pharos Reizen van ANWB

www.pharosreizen.nl
 Tel.: 0900-3656565 (€ 0,20 p/min.)
 en bij alle ANWB Reisbureaus